

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke voljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 264.

V Ljubljani, v četrtek 18. novembra 1886.

Letnik XIV.

Avstrija na zunaj.

Lahko rečemo z dobro vestjo, ne da bi pretiravali, da se je poslednje dni ves politični svet z nekakim zaupanjem oziral v Budapešt, kjer se je pripravljaval avstrijski minister zunanjih zadev, da odgrne zastor v političnem gledališču evropskem ter nam pokaže zmedeno igro za kulisami, ktera je v poslednjem času ves svet osupnila. Grof Kalnoky, naš minister zunanjih zadev, je to storil. To se vé, da je prižgal mnogo kolofonije in drugih kemičnih sostav, da smo vse v najlepši luči videli. Ne dvomimo sicer, da je vse resnično, kar je grof Kalnoky rekel, pa dozdeva se nam vendar, da je ekspozé grofa Kalnokya precej optimističen, da zdatno bolj, kakor so ga politikarji pričakovali. Prav zaradi tega ga je pa tudi vsak človek vesel, komur je na ohranjenju miru kaj ležeče. To so pa v prvi vrsti Bolgari sami in res je, da jim je Kalnokyjev ekspozé zdatno povišal nade, da jih ne bo še Rus pohrustal.

Ekspozé je našim čitateljem izlečkoma že znan. Ker bi vtegnil pa tisto gospodo, ki se pečá s politiko, zanimati v bolj natančnem obrisu, podati ga jim hočemo tu na prvem mestu, kamor taka reč tudi brez dvoma spada. Minister Kalnoky pričel je svojo razpravo o naši zunanji politiki pri bolgarskem vprašanju, ki je brez dvoma sedaj za nas najpomembnejše in najvažnejše. Rekel je, da je tukaj treba ločiti zadeve v take, ki so čisto bolgarske in take, ki so v dotiki s celo Evropo, toraj tudi z nami. Nas Bolgarija le ondi zanima, kjer se gre za načelna vprašanja in deloma tudi za pogodbene pravice. Kako da Bolgari doma postopajo, ali se na domačem ognjišču v Sofiji danes to, jutri to kuha ali peče, nas primeroma prav malo briga, dokler se stvar ne dotika bistvenih naših zadev. K temu bi bilo še pridati, da se mora ohraniti narava in bitstvo bolgarske kneževine nepokvarjena, kakor ju je določila Berolinska pogodba. Bolgarska se je toraj ustanovila kot samoupravna kneževina z značajem vazalne države nasproti Turčiji. To pogodbo so podpisale velesile, s čemur so sprejele poročstvo za njeno izvrševanje.

Prav zaradi tega morajo velesile in z njimi vred tudi mi paziti, da se to temeljno načelo nikjer resno ne žali, ne v Bolgariji in ne kje drugje.

Vlada si je dalje na tem stališču bolgarsko vprašanje presojajoč vestno prizadevala razložiti, kaj ima definitiven značaj, kaj je pa le memogredočega pomena. Dogodke ocenjevati po njihovi pomenljivosti in po vstrajnem vspehu, je pač ena najtežjih nalog v političnem življenju. Vlada se ne smé nikdar ravnati pri svojih činih in pri svojem postopanju po razburjenosti, ki jo ta ali oni dogodek prvi trenutek na njo napravi. Kar je n. pr. javno mnenje sedaj najhuje osupnilo in to ne po krivici, je Kaulbars in njegovo postopanje. Naj se svet še več pečá s tem agentom, kakor se je minole tedne, vse njegovo postopanje ni družega, kakor prikazen, ki bo zginila brez posebnih nasledkov. Dejanski mož do sedaj vsaj še ni ničesar dosegel, kar bi na kako stalno bodočo preosnovo na Bolgarskem kazalo. Kar je dosegel, je to, da so Bolgari na jako neljub način spoznali ruski vpliv in pa da se je sočutje vse Evrope Bolgarom naklonilo, kakor še nikdar do sedaj ne. Kar zahtevajo avstro-ogerske koristi in za kar se je skupna vlada poganjala, ni družega, kakor da se ohrani Bolgarom samostalnost, za katero jim Evropa jamči! Kaulbarsovo poslanstvo nikakor nima značaja vstrajnosti; kakor je prišlo, tako bo prešlo brez posebnega znatnega sledu. Pač pa bodo ostale še marsikake druge teškočine. Kajti pri razmerah, kakoršne so sedaj tam doli že celo leto in ktere so vzrok, da so se omajale vse državne institucije, kakor so: uprava, sodništvo, denarstvo itd., moramo že na to pripravljati biti, da se bo še le po premaganih še večjih težavah pravi red napravil v bolgarskih pokrajinah. Vse to in pa nada na dolgo vrsto silno težkih nalog, ki jih bodo evropski kabineti v prvi vrsti tudi nam nalagali, svetuje nam, da opazujemo razvoj ondašnjih razmer z vstrajno pazljivostjo, pa tudi s potrebno potrpežljivostjo, previdnostjo in z modro štedljivostjo gledé naših sredstev, kar jih imamo na razpolaganje.

Splošni in konečni smoter naše politike razvi-

deti je v znani izjavi ministerskega predsednika, ktero je napravil v imenu ministra zunanjih zadev. Tista izjava bila je jasna in določna. Le-ti smotri niso le na sedanjo krizo namerjeni, temveč se opirajo na načela, na kterih je vtemeljen ves sedanji red v iztočni politiki; prav zaradi tega ostali bodo pa še prav dolgo za našo politiko ondi merodajni. Iz izjav se vidi, da se naša politika ne poganja za razširjanje državnih mej in sploh za nič, kar bi se ne opiralo popolnoma na evropske pogodbe. Prav zaradi tega smo si pa tudi gotovi sočutja vseh tistih velesil, ktere nameravajo evropske pogodbe braniti, kedar bi se morda morali za varstvo tudi najnovejše, Berolinske pogodbe poganjati.

Morda bo kdo vprašal, kako je skupna vlada te večkrat imenovane načela v bolgarskem vprašanju obračala? Odgovarjaje na to opozorje minister na svoj poprej izraženi razložek med stalnimi in prehodnimi odnošaji in pravi, da je on tega mnenja, da dokler se kaka reč dá z lepo doseči, nikdar ne z grdo začenjati. (Res pravo mnenje.) Posebno pa se mora naša država varovati, da ne bo brez posebnega vzroka s sabljo ropotala, dokler lahko z lepo besedo dosežemo, da nas svet posluša. V času, kakor je današnji, kjer je v malo dneh takoj pet milijonov vojakov čudovito hitro na bojnem polju, je odgovornost, ki jo imata zaradi tega minister in država, nezmerna, če so namreč njegovi koraki povod tolikošnjemu vojnemu gibanju. Sicer pa tudi ni značaj in namen avstrijske politike, da bi mislila na napadajočo politiko. Vsa naša država je tako urejena, da zahteva konservativno, ohranjevalno zunanjo politiko. Prav v smislu konservativne politike je tudi, ako si prizadevamo, da se balkanske države čedalje bolj razvijajo in razvitaajo do samostalnosti, ktero bi si, spolnovajoč svojo nalogo, lahko stoletja ohranile, ne da bi se jim bilo treba od Avstrije le trohice bati. Da se je ta mirni razvoj pretrgal, v resnici ni naša krivda.

Minister na to omenja iztočno-rumelijskega vprašanja, ktero se v tem trenutku tako rekoč za bolgarskim kar zgubi. Grof Kalnoky opozarja, da je v lanskim delegacijah, ko Bolgarija tu še ni bila v

LISTEK.

Spomini iz potovanja po Gornje-Štajarskem.

(Dalje.)

V dvojnem oziru imenoval sem božjo pot v Marijinem Celju „avstrijsko“. Prvič, ker se skoraj vse imenitnejše narodnosti našega cesarstva tukaj shajajo; drugič pa, ker je toliko priljubljena naši vladarski hiši.

Navedel sem že nektare ude cesarske hiše, ki so posebno radi semkaj zahajali častit Marijo. Dostavim naj še, da so tudi vsi vladarji najnovejšega časa radi pogosto s svojim pohodom počastili Marijino Celje. Čestokrat je prišla semkaj cesarica Marija Terezija in je tudi mladega cesarjeviča Josipa seboj pripeljala. Na njo spominja še sedaj dragocena srebrna pregraja, zapirajoča milostni altar, ktero je ona podarila. Večkrat zapored je prišel tudi njen sin cesar Josip II., ko je bil že sam vladar. Enako je priromal dostikrat cesar Franc I., in tudi sedanji

slavno vladajoči cesar Franc Josip te hvalevredne navade svojih sprednikov ni opustil.

Med drugimi romarji, ki bi nas vtegnili zanimati, naj navedem našega rojaka Ignacija Knobleharja. Predno se je leta 1851 podal v Afriko na misijonsko delo, izročil je tu sebe in svoj trud v varstvo preblaženi Devici Mariji.

Med obiskovalci Marijinega Celja pa tudi vladike slovenski in posebno še vladike Ljubljanski niso zadnji. Eden ima celo čast in srečo, da se njegovo ime hrani vdolbeno v ploščo v milostni kapeli. To je 12. Ljubljanski škof Josip grof Rabatta (1664 — 1683). Zgodovinski dogodek je pa ta-le: Na evangelijski strani milostne kapele hrani se v zazidani dolbini srce avstrijskega nadvojvode Karola, ki je bil škof Pasavski in Olomuški. Ta Karol je sin cesarja Ferdinanda III. Storil je ta škof obljubo romati v Marijino Celje. Ker je pa hudo obolel in videl, da živ ne bode več mogel svoje obljube spolniti, hotel je to mrtev storiti, ter je pred svojo smrtjo naročil, naj po smrti vsaj njegovo srce pošljejo tjakaj. To njegovo oporoko je izvršil bivši njegov učitelj, ki je bil odgojitelj na cesarskem dvoru, Josip grof Rabatta (l. 1664). Že

kot škof Ljubljanski je prinesel njegovo srce v Marijino Celje, kjer so ga potem v kapelini steni zazidali. Prav to pové tudi napis na omenjeni plošči. — Zares ganljiv vzgled tega pobožnega cerkvenega vladike.

Večkrat šel je v Marijino Celje knezo-nadškof Ljubljanski Mihael Brigido (1788—1806). Bil je ondi leta 1795; leta 1801 zopet in spremljal ga je pomožni škof in Ljubljanski stolni prošt Ivan Ricci.

Leta 1856 (23. sept.) obiskal je to božjo pot nepozabljivi Lavantinski knezo-škof Anton Martin Slomšek. Po opravljeni pobožnosti v milostni kapeli je obiskal po naročilu Pražkega nadškofa kardinala kneza Friderika Schwarzenberga ondotne benediktinske redovnike. Tretji dan (25. sept.) se je prav ljubeznjivo in očetovsko poslovil in vrnil domu.

Tudi naš sedanji škof so, kakor so pri povratku cesarjevega godu dan po pontifikalni maši zbranim kanonikom rekli, celo škofijo prav goreče priporočili v varstvo Materi božji.

Treba se je ločiti od svetega kraja. Še enkrat se podam v cerkev k milostni kapeli. Še enkrat ponovim vse svoje prošnje; še zadnji pogled, zadnji pozdrav nebeški kraljici in sedaj z Bogom! Marijino Celje.

milosti, določno rekel, da bi združenje obeh dežel v eno samo našim koristim ne bilo prav nič nasprotno, če bi se izvršilo v sporazumljeni z velesilami in bi se jasno določilo. Da je Berolinska pogodba dve ločeni pokrajini ondi napravila, zgodilo se je to Turkom na ljubo, da bi se nekoliko laglje upirali vsaki posilni spremembi sedanjih razmer na Balkanu. Turki so pa zamudili poslužiti se v tem oziru poročstva, ki smo ga jim ponujali. Če pomislimo, kako malo napora je bilo treba, da so v Filipopolju turškega generalguvernerja strmoglavili, se bomo takoj prepričali, kako slabo stališče da je imela ta naprava v Turčiji. Prav tako malo storila je Turčija za zopetno ustanovitev svoje veljave. Bil je čas, ko bi ji ne bil nihče branil iztočne Rumelije zasesti, da si zgubljene vrhovne pravice zopet pridobi, pa ji še na misel ni prišlo kaj takega. V smislu in na korist Berolinski pogodbi je to vsega obžalovanja vredno, da se je tako malo brigala za to. Iz tega tudi sledi, da bo pasivno postopanje Turčije gledé balkanskih odnošajev velesilam še marsikako skrb delalo. Velesile bodo morale skrbeti, da se bo v Bolgariji napravil postavni red in pa da se vredni razmerje, ki izvira iz novega stališča združenih pokrajin. Cesarska in kraljeva vlada skrbela bo za to, da se bodo dopustljive želje Bolgarom z dovoljenjem Turčije in velesil spolnile. Kaj bolj natančnega o korakih, ki smo jih v tem oziru že napravili, ali jih še napraviti mislimo, da se sedanje homatijske odpravijo, bi vam težko povedal. Deloma so tisti koraki jako zaupnega značaja, deloma je pa vprašanje samo še na tako kočljivem stališču, da se ne dá lahko govoriti o tem. Le toliko Vas zagotovem, da vlada vprašanje najstrogeje opazuje; do sedaj nismo zamudili ne časa in ne kake ugodne prilike, kakor tudi do sedaj niso bile še nobene koristi v nevarnosti, ne evropske, ne naše. Vlada si je smatrala pred vsem za svojo nalogo, skrbeti, da se bolgarsko vprašanje ni sprevrglo v evropsko. Če bi bila n. pr. Rusija skušala na Bolgarsko poslati komisarja, ki bi bil vlado v svoje roke vzel, ali če bi bila zasedla primorje ali pa celo deželo, bi nas bilo to na vsak način k odločnemu postopanju prisililo. Da se to ni zgodilo in skrbeti, da se tudi ne bo, moralo je vladi več ležeti biti, kakor pa pozvedavati, ali Kaulbars kaj hudo Bolgarom nagaja, kedaj se bo sobranje pričelo itd.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. novembra.

Notranje dežele.

Ni se bilo nadjati, da bodo *francoski listi o Kalnokyjevem govoru* tako ugodno, da, skoraj sočutno pisali, kakor pišejo, dasiravno Kalnoky Francozov niti omenjal ni. „France“ hvali dvorljivo, pa vendar jako odločno besedo Kalnokyjevo in pravi, da se iz nje že razvidi, da se Avstrija ne bo dala Angležem na led speljati, tem manj, ker ni nemogoče, da se bote Avstrija in Rusija sami sporazumeli, ker nobena ne želi boja. „Temps“ pravi, da je Kalnokyjeva izjava pomenljiva zaradi

njene opreznosti, kakor tudi zaradi odločnosti. Minister se je skrbno varoval Rusiji kaj čez čast reči, pač pa je trpko grajal diplomate po Kaulbarsovem kopitu. Najvažnejša izmed vsega je strog natančnost, s katero je v bolgarskih zadevah ločil bistveno od nebitnega, domače in evropske zadeve; dalje, kako je strogo določil položaj Bolgarije gledé samouprave in vazalstva nasproti Turčiji. Ruskih nakan na Bolgarijo nisi vstani z lepo tako odločno zavračati in nameravano zasedanje ne odločneje obsojati kot rušitev Berolinske pogodbe, kakor je to storil Kalnoky. Konečno „Temps“ iz vsega sklepa, da so bile Kalnokyjeve besede svarilo Rusiji, da, če neče Avstrije, Nemčije in Anglije proti sebi napiriti, naj ne draži dalje. „Journal des Débats“ priznava, da je Kalnoky jako odločno povedal, kaj da Avstrija ne bi nikdar dovolila in pravi, da je čez dolgo časa to prvi pot, da se evropska osoda ne določuje v Berlinu, temveč na Dunaji.

Vilagoša in Rusov Madjari še sedaj ne morejo pozabiti. To jim je spodbuda, ki jih ob vsaki priliki razdraži. Pretresavajoč Kalnokyjevo ekspozé, so več ali manj vsi *madjarski listi* Rusom zobé kazali; tako hudo, kakor pa „Egyetertes“, jih ni nihče zgrabil. Omenjeni list odreka Rusom v Bolgariji vsako večjo pravico, kakor pa jo ima vsaka izmed signatarnih velesil. „Egyetertes“ se pri tem opira na Berolinsko pogodbo in pravi: „Če bi izjava Kalnokyjeva — da je Berolinska pogodba „noli me tangere“ — le kolikanj resnice imela, potem bi se ne bilo smelo zgoditi brez kazni, kar se je že zgodilo. Berolinska pogodba Rusiji na Bolgarskem prav nič večih pravic ne priznava, kakor nam, pač pa zagotavlja Bolgarom samostalnost. Prav s tisto pravico, kakor sedi ruski emisar na Bolgarskem in ondi zapoveduje, moral bi sedeti ondi tudi naš pooblaščenec. Če se jim oni grozi z rusko okupacijo, bi moral naš pooblaščenec Bolgarom tudi svojo pomoč obetati. Če Kaulbars meni, da ima pravico tirjati: „Vbogajte, sicer Vam pišem po kozake!“ — bi moral tudi g. Burian, ki ima čast Avstrijo ondi zastopati, ravno tako Bolgarom na srce govoriti: „Le tirjajte strogo svoje pravice, saj imamo zadosti huzarjev, ki Vam bodo pomagali, če bo treba!“ Če so se pred Varo ruske oklopnice zasidrle, imajo tudi naše enako pravico. Sedaj nam pa povejte paragraf v Berolinski pogodbi, ki samo Rusom in le Rusom take predpravitve določuje?“ — Ne dá se tajiti, da takega paragrafa ni; vsakdo pa bo rekel: Kaj pa ruske žrtve v denarji in na življenji, ki so jih za Bolgare prinašali? Na to je odgovor kratek, pa resničen: Rusi so jih prinašali pač za Bolgare, a posredno tudi za-se, ker so že zdavnej sprevideli, da če hočejo kedaj v Carigrad priti, morajo imeti med potom kako postajo, kjer si bodo lahko oddahnili. Za tako postajo bila bi pa Bolgarija kakor nalašč in ne bili bi jim nevošljivi. A tega mnenja pa smo in smo bili, da tako postopanje ni pošteno, reče naj kdo, kar hoče. Vse to bi se bilo lahko drugače doseglo.

Madjari so še vedno v sé zaljubljeni, sicer bi pač ne mogli tako čudno pisati o narodnogospodarskih razmerah v Avstro-Ogerski, kakor je to nedavno storil Tiszov list „Nemzet“. Najpoprej se omenjeni list ozira v davno preteklost, ko so bile pokrajine, po katerih sedaj Madjari prebivajo, še prava puščava, katero so Madjari v vrt spremenili. Ogerska ravnina je po „Nemzet“-ovih nazorih po vsem podobna severo-amerikanskim planjavam z njihovimi velikimi rekami. Napredek je najbolj očitviden v sredi dežele, zdatno manj pa ob mejah, kar je pa neugodna zemlja vzrok. Toda to bi se dalo odpraviti, če bi se po manj rodovitnih krajih vpeljala obrtnija, ki bi predelavala surove prideleke ravninske. Razpravljajoč ta načrt „Nemzet“ tudi nekoliko v bodočnost pogleda in pravi, da tista doba že ni več daleč, ko se bodo ogerski voli doma pobijali in se ne bodo več dobroživeli z njihovim

je le po gorah doma, ter povišuje skladnost barv, poživlja oko in srce.

Sprva mora se prekoračiti nizko hribovje in kakih 5 ur hoda od Marijinega Celja se pride do vasi Freien. Tu se dolina Murice nekoliko razširi in v njej stoji mala ubožna fara (šteje kakih 500 duš) z neznatno revno cerkvico. Od tod gre pot proti jugu po ozki dolini, ki je do Scheiterboden-a sila divja. Do zadnjih let bila je po tej dolinici le ozka steza in še zato je primanjkovalo prostora. Pomagali so si s tem, da so z železnimi vezmi obesili lesene mostiče na pečevje, ker celo strugo Murica izpolnjuje. Sedaj vodi skozi in skozi dobra cesta, ki je pa večinoma vsekana v divje skalovje. Na najbolj divjem kraju, v sredi groznega pečevja vidi se majhen slap in blizo njega stoji lesen križ. Ta kraj kličejo pri mrtvi babi (zum Todten Weib). Ne daleč proč stoji ob cesti znamenje sv. Jurja. Postavila ga je nadvojvodinja Valerija, kakor napis pravi, v hvaležen spomin in zahvalo Bogu, da je bilo tisti (cesarici namreč) rešeno življenje, ki je njej življenje dala. Od tod se v kakih dveh urah skozi Mürzsteg, vedno ob Murici pride v prijazni rudarski kraj Neuberg.

(Dalje prih.)

mesom mastili. Oziraje se na vse to pravi „Nemzet“, da pod krono sv. Štefana ni nikjer propada, pač pa povsod napredek, če tudi počasen. Naj se le tolaži „Nemzet“ in Tisza z njim vred z madjarskim napredkom. Poleg tega namišljenega napredka vidimo mi še drug popolno stvar in tako očividni velikanski napredek, da bi ga človek lahko kar z roko prijel, ki pa ni počasen, temveč čudovito hiter in to je napredek in naraščaj — primanjkljaja. Tukaj Madjarska grozovito napreduje v — propad.

Vnanje države.

Kaulbars se je *Bolgarom* zagrozil, da, če mu do 17. t. m. ne storé, kar jim je ukazal gledé Filipopoljskega vojnega zapovednika, bo 18. t. m. zapustil Bolgarijo. Bolgari so na to sklenili ostati pri svojem prvotnem sklepu, ki je tak, da ne bodo nobenega spustili iz službe, ne vojaškega zapovednika, ne prefekta; Kaulbars naj pa le gré, kamor mu drago. Naj bi se le skoraj zgubil! Prej ko bode zapustil nesrečno deželo, prej bo mir in red tam doli, kterege on in njegova stranka po možnosti kalí. Dne 19. t. m. nameravajo v Sofiji napraviti veliko demonstracijo Aleksandru Battenbergu na čast. 19. novembra je namreč dan obletnice velike bitve pri Slivnici, kjer se je Aleksander v najlepši luči vojaških kreposti pokazal. Da se bo to Rusom silno za malo zdelo, je več kakor gotovo, toda temu vendar ne morejo ugovarjati. — V Varni so zaprli kapitana Sarafovega in pet častnikov, ker so jim prišli na sled, da so v zvezi s Kaulbarsom. Toda niso jih dolgo zaprtih imeli. Izgnali so jih iz dežele in častniki so se obrnili na Rusko, kamor se sploh obračajo vsi tisti bolgarski častniki, ki so bili v zaroto zapleteni in jih je vsled tega sedanja vlada izgnala. Da bodo ti ljudje v Rusiji dobro sprejeti, o tem niti dvoma ni; da bi pa v slučaj vojne zasedanja zopet na Bolgarsko prikorakali z ruskimi batalijoni, kjer bi se potem maščevali, je pa tudi skoraj gotovo. Odpadniki še niso nikoli pošteno postopali, niti se jim ni nikdar lastni narod smilil.

Ruske liste je Kalnokyjevo govor o naši vnanji politiki kar ob pamet pripravil. Posebno se jim za malo zdí, da je o Kaulbarsu tako prezirljivo in zaničljivo govoril. „Nov. Vremja“ pravi, da Kalnokyjeva kritika Kaulbarsovega postopanja presega dovoljene meje, ter kaže očitno sovraštvo. „Novosti“ pa pravijo, da po tem, kar je Kalnoky govoril, ruska diplomacija nima nobenega posla več z Avstrijo (!), ker to dostojanstvo (!) Rusije ne dopušta. Kar bo dalje treba govoriti, to naj le še puška govori. Na vsak način pa mora Rusija bolgarsko nezavisnost nasproti velesilam, če treba z orožjem v roci braniti. (Tako, kdo pa jo sedaj z nogami teptá? Vredn.) To zahteva naloga, ki jo ima Rusija na iztoku in ktero požrtvovalnost ruskega naroda podpira. — Rusi so v resnici čudni patroni, če govoré o samostalnosti Bolgarov. Saj svet vendar še ni slep, da bi ne videl, kako da je vsak njihov korak edino le na to obrnjen, da bi samostalnost Bolgarom vničili. Rusija naj Bolgarov ne hujska ter naj jim ne pošilja tje kaj svojih brezvestnih Kaulbarsov, pa Bolgarska samostalnost ne bo v nevarnosti. Kalnoky je zadosti jasno povedal v svojem govoru, da Avstrija na Balkanu nič drugega ne želi, kakor razvoj ondanih držav do samostalnosti na podlagi konservativne politike. Da Rusom taka politika ni všeč, kaj more grof Kalnoky za to! Rusi so bili prvi, ki so na Bolgarskem zmešnjavo napravili, kakoršna je dandanes. Ruski rubelj je romal po deželi in je vse na rob postavil in sedaj pa krivde niti videti nebojjo!

Še nekaj besed o *knezu Mingrelskem*. Kakor se iz Petrograda brzojavlja, je car knezu v Kavkaz sporočil, da naj takoj v Petrograd pride, kar je Nikolaj tudi takoj vbogal in je že na poti tje. Knez Mingrelski, pravijo, da je silno bogat; prav velike vrednosti je menda pa njegovo posestvo. Po svojem mišljenju je Rus od nog do glave, za to ga je pa Rusija odbrala za bolgarskega kneza. Pravijo, da govori več jezikov. Novica, da ga misli Rusija na bolgarski prestol posaditi, je vso družino jako osupnila. Hvalijo ga, da je moder in jako nadarjen, pri vsem tem pa ljubeznjiv v družini. Razven zasobnega premoženja v Mingrelji mu Rusija še vsako leto po cel milijon rubljev za apanažo daje. Že zopet povod več, zakaj si ga Rusija želi na bolgarski prestol, ker mu namreč potem ne bo treba milijona dajati, ako ga za lastnega gospodarja napravi. Najnovejše novice iz Petrograda se pa zopet takó glasé, da Rusija sedaj ne misli nikogar priporočati, temveč na Bolgarskem vpeljati nekak „interregnum“; med tem pa misli delati na ustanovitev Velike Bolgarije, kakor je tista označena v Svetoštefanskem miru. Če bi bila Rusija to misel in prizadevanje že lansko leto pripoznala, ko so jo Bolgari sprožili, bi vseh homatij niti ne bilo ne, a spoštovanje Bolgarov bi ji ne bilo odšlo.

Princ Valdemar Danski ni sposoben za bolgarski prestol tudi zaradi tega ne, ker je njegova soproga katoliškega veroizpovedanja. Tako pripoveduje nekdo, ki je izpraševal soprogo Novikova, ktera se je namreč naravnost izjavila, da bi bila nesreča za pravoslavje, ako bi slovanski knez imel za soprogo katoličanko; zadosti je že, da sta Bosna in Hercegovina v oblasti katoliškega vladarja. — Torej luteranstvo princa Valdemarja ni spodbudilo za pravoslavje, pač pa katoličanstvo njegove soproge. Soproga tako visocega državnika pač govori tako, kakor to sliši v merodajnih ruskih krogih. — Potem se pa

Bilo je lepo poletno jutro (14. avg.), ko se okoli 7. ure poslovimo od Marijinega Celja in se podamo v jugo-zahodnem smeru skozi Freien, Mürzsteg, Neuberg in Kapellen v Mürzzuschlag. Vreme se je ustanovilo in bilo je prekrasno, ne pretoplo, ker mrzli vetriči, ki je pihljaj zjutraj od planin, je prav občutljivo spominjal, da bivamo precej visoko gori v planinskem svetu. — Marijino Celje leži 862 metrov nad morjem. — Zarad visoke lege imajo ti kraji le en pridelek. Rež, ktere pa ni bilo posebno veliko videti, bila je še vsa lepo zelena, oves v najboljši rasti; krompir pa v cvetji. Po Ljubljanskem polju bila je pšenica in rež že davno požeta. Sploh je pa tukaj malo polja. Dobro zaraščeni smrekovi, jelovi in mecesnovi gozdi pokrivajo hribovja prav do vznožja; dolina se pa le redko kje kaj malega razširi. Selišča so kaj redka in lahko prehodiš celo uro, predno prideš do kake kočé, kjer navadno otroci čez cesto postavljene lese vozovom odpirajo in s tem beračijo.

Vse okoli je tiho in mirno. Toliko bolj pa govori divna narava s svojo čarobno lepoto. S temnim zelenjem smrek in jelk se prelepo sklada svetlo zelenje mecesnov; ena barva se v raznih nuansah preliva v drugo. In nad vso prirodno krasoto, nad zelenimi vrhovi se razpenja modro ozračje, kakoršno

nekteri še čudijo katolikom, da ne gledajo mirnim očesom, kako se razširja z rusko oblastjo tudi pravoslavlje.

Izvirni dopisi.

Dolina, 16. novembra. Včeraj ob 10. uri dopoldne vršilo se je pri nas blagoslovljenje nove župnijske cerkve. Vsa opravila prevzel je bil blage volje prečast. gosp. Leskovski dekan dr. J. Štrbenec. Počastili so nas tudi s svojo navzočnostjo še nekteri bližnji gg. duhovniki.

Po opravljenem blagoslovljenju kazal je prečast. g. dekan v izbranem govoru vernim, česa jih uči in katerih dolžnosti opominja pogled na krstni kamen, prižnico, spovednico in altar. Določna, iz srca govoreča beseda segala je globoko v srce poslušalcem. Med slovesno sv. mašo pela je šolska mladina s pripomočjo in vodstvom gosp. učitelja Rozmana in Mokriškega domačega kaplana in kateheta č. g. J. Berkesselnja v cerkvenem duhu prav hvalevredno.

Kar se tiče nove cerkve same, predstavlja se nam sploh latinski križ, v vsej izpeljavi pa, kakor sploh, tako v posameznih delih, kaže se čisti novoromanski slog v vsi svoji krasoti.

Na sto in sto rok se je prejšni teden dan na dan gibalo okrog cerkve za odpravo starih grobelj, ter poravnavo cerkvenega prostora in v cerkvi za potrebno olepšavo. V zadnjem oziru gré največ hvale visokorodnima gospema iz Mokric, grofinji Auerpergovi in baroninji Gagernovi, sedanji posestnici, in pa gospej učiteljici Rozmanovi. S zelenjavo in cvetličjem iz slovečih Mokriških vrtov spremenile so bile presbiterij v gaj. Vse se je veselilo bližanja slavnostnega praznika, katerega je župnija nad 30 let zastoj pričakovala. Vse je že prav iz srca želelo preseliti se skoraj iz začasne lesene kapele, v kateri smo bili blizu pet let vsim mogočim nezgodam izpostavljeni, v novo svetišče. Nekaj naših protivnikov, brez katerih tako nikjer ni, je pač stavilo vse mogoče zapreke do zadnjega, češ, tako hiteti, te in one stvari še ni, toliko in toliko časa še ne pojdete v novo cerkev itd. Toda goneča moč tistih, kateri cerkve dan na dan potrebujemo, in nam cerkev ni le samo neko potrebno zlo, prišla je čez vse nagajivosti na dnevni red ter poslednjič dosegla pošteno svoj namen.

Vsem zgorej imenovanim gospodom in gospám, in vsim, ki so iz dobrega namena vneti za čast božjo in blagor občine k pospehu cerkvene izdeljave do slavnostnega dneva nje blagoslovljenja kakorkoli si bodi kaj pripomogli, izrekam najtoplejšo zahvalo in stoterni „Bog plati!“ **Fr. Brulec, župnik.**

Iz Remšnika, 15. novembra. (Blagoslovljenje šole na Remšniku in darilo družbe sv. Cirila in Metoda.) (Konec.) Tukaj imamo zastopnika družbe sv. Cirila in Metoda, ki je prišel iz bele Ljubljane k nam z veliko radostjo, ker so tam slišali, da tu pri nas še ni vsega Prus pohrustal, da so še na meji zavedni Slovenci; toraj naj družba sv. Cirila in Metoda raste in se mogočno širi, nje zastopnika, g. Hribar-ja, pa naj Bog še mnogo let živi in ohrani.

Slednjič se še zahvaljujem krajnemu šolskemu in srenjskemu odboru, ki je radostno ponudil se za dozidanje šole. Posebno pa moram omeniti našega občesposlovanega srenjskega predstojnika, g. Aleša Gregla, ki se je neumorno trudil in dozidanje drugega razreda prevzel in vodil. Srečno se je dokončalo delo, pravično je računil; ako bi mu kdo kaj očital, biti bi znal le kak surovi nemškutar. Ker je imel veliko posla, veliko truda in sitnosti, koje je pa vse pozabil po dokončanem delu, mu prav radi zahvalo in „živio“ izrekamo.

Vsem Remšničanom pa izrekam zahvalo k sklepu. Saj ste dali dozidati II. razred za svoje otroke. O kako dobro je, da se otroci, kedar znajo brati, lahko učijo verskega nauka iz katekizma. Kteri otrok veren ostane, ljubi svoje slovenske stariše, nemškutarji pa se mnogokrat lastnih starišev sramujejo ali jih še celó zatajé. Res, tak je vero zgubil in je nesrečen človek.

O, kako dobro je, da se otroci v mladosti naučijo brati in pisati. Slišal sem na lastne ušesa nekega mladenčca žalovati, da mu niso pustili v šolo hoditi. Ko je moral k vojakom iti, rekel je: „Kako hudo bo za-me, da nisem hodil v šolo! Rad bi znal brati in pisati, pa prepozno je.“ O, koliko veselje je za očeta in mater, če njima sin od vojakov

lastnoročno kaj dopiše v milem slovenskem jeziku in pristavi: „Hvala Vam, da ste me pustili v šolo hoditi, kako prav mi sedaj pride!“

Dragi stariši, ne kratite toraj svojim otrokom šolskega poduka. Učili se bodo, kar je vsakemu potrebno za življenje; učili se bodo tudi kmetijstva in sadjarstva. O, kako dobre in sladke so hruške in jabelka, koje sem jaz sam cepil, sadil in tudi pokušal. Enako bodo nekda lahko tudi vaši otroci govorili.

K sklepu še enkrat izrekam hvalo in zahvalo vsem za skrb in trud. Našega presvitlega cesarja pa naj ljudstvom Bog ohrani, Bog obvari še mnogo let.“ Mladina je z godbo zapela cesarsko pesem.

Drugi je govoril g. Jože Smole, nadučitelj, in se pristréno zahvalil šolskemu in srenjskemu odboru za požrtvovalnost in hitro izpeljavo dozidanja drugega razreda v prav jedrnatih besedah, ter obljubil z vso mogočnostjo skrbeti, da se otroci kolikor mogoče naučijo potrebnih vednosti v pravem duhu krščanskem.

Za njim nastopi velecenjeni blagi rodoljub g. Ivan Hribar iz Ljubljane, in začne: „Bog je pri stvarjenju vseh stvari le rekel: ‚Bodi‘ in je bilo; pri stvarjenju človeka je pa vse drugače storil; vpo-dobil ga je in mu vdihnil neumrjočo dušo, toraj človek je več kakor druga stvar in se tudi dá izobraziti; radi toraj otroci vbogajte učitelje in se učite vsega, ker vse vam bo koristno za dušo in telo in v blagor narodu.“

Potem se obrne k navzočim učiteljem. Navzoči so bili: gosp. Konrad Mejovšek, učiteljski vodja v Marenbergu, g. J. Smole, gospodičina Berta Hödl in tudi duhovni provizor velečastiti gosp. Franc Kitak iz Kaple. Te g. Hribar nagovori: „Težaven pa važen je vaš stan, veliko skrbi in truda je na vaših ramah, a veličastno mesto, ako svoje dolžnosti zvesto spolnujete...“ Tako ganljive besede je govoril, da so globoko v srca segale.

Nato se obrne gospod proti občinstvu, kojega je bilo ogromno število in Remšničanom na srce polaga, kolike vrednosti je izobraževati se v slovenščini in svoje otroke v narodno šolo pošiljati in zemljo, katero nam je Bog dal, braniti pred tujim nasilstvom, posebno lepo v priliki: ko bi bila dva sosedja si dolga leta dobra, pa enkrat bi le enemu izmed teh na misel prišlo, da si nekoliko zemljišča svojega sosedja prisvoji, ta pa bi molčal. Kaj mislite, kaj bi ljudje rekli, ako bi oškodovani sosed pustil jemati kos za kosom? Rekli bi, da je neizrečeno neumen človek itd. Sklenil je svoj govor gospod z molitveno pesmico tako milo, da so odraslim ljudem solze igrale v očeh in so rekli, lepše bi nam ne znal noben pridigar ljubezni do domovine v sre-u vzbujati. Živahni „živio“-klici so zahvalo govorniku izrazili.

Naslednje so trije šolarji stopili na oder. Prvi (J. Krelj) je predaval „Korist ognja“; drugi (Jože Smole) „Pravo skrb“ in tretja (Ivanka Krelj) pa „Špartanko“ iz berila. Občna pohvala se jim je izrekla.

Z ginljivimi čuti so navzoči poslušali in radostnega srca se razšli.

Šolarji so bili primerno obdarovani s kruhom in vinom. G. Hribar jim je dal 50 iztisov „Tisočletnice sv. Cirila in Metoda“. Hvala pristréna!

Pri skupnem obedu so se vršile razne napitnice: Sv. očetu, presvitlemu cesarju, družbi sv. Cirila in Metoda, posebno pa nje zastopniku, gosp. Hribar-ju, med godbo in pokanjem možnarjev.

Veselo je bilo tako živahno, da ga ljudstvo ne bode kmalo pozabilo. Kmet Franc Hartman vstane in napije: „Blagega zastopnika družbe sv. Cirila in Metoda, ki je nam kmetom na nemški meji tako lepo darilo iz Ljubljano prinesel, naj Bog še mnogo let živi!“

Svečanost nam bo ostala v spominu, dokler se bo le naša slovenska kri gibala.

Družbi sv. Cirila in Metoda pa želimo mogočno razširjenje, da zamore uspešno delovati, po sebnost na mejah proti nasprotnikom.

Domače novice.

(Spomin vernih duš) na pokopališči praznoval se bo v Trstu zaradi poprej razsajajoče kolere v ponedeljek, 22. t. m. Črno mašo bo imel ondašnji mil. škof dr. Glavina. Po sv. maši zapeli bodo du-

hovniki miserere na splošnem grobu za kolero umrlih. Popoldne pela bodo tudi društva na grobéh. To vse je očitiden dokaz, da se je v Trstu kolera letos k pokoju podala. Kaj bo pa drugo leto, to pa sam Bog vé!

(Predvečer) godú Njenega Veličanstva cesarice Elizabete proslavili bodo Slovenci v Ljubljani s slavnostno gledališko predstavo „Težke ribe“. Gledališče bo slovesno razsvitljeno.

(Iz vode potegnili) so, kakor čujemo, na Kodeljevem pod Ljubljano nič vredno vlačugo, ki je bila na telesu sedemkrat z nožem ubodena. Tu je izvestno šnops v zvezi z vlačugarstvom.

(Podružnica ss. Cirila in Metoda v Zatičini) poslala je vodstvu izkaz o svojem stanju, iz katerega radostno razvidimo lep uspeh v kratkem času. Posebno pohvalo zasluži zbog rodoljubnega truda g. notar Ivan Plantan, ki je poleg tega, da je takoj vplačal pokroviteljsko svoto 100 gold., kot pooblaščenec in prvomestnik največ članov pridobil, iz lastnega poravnal tudi vse ustanovne stroške. Slava vrlému rodoljubu! Vivat sequens!

(Tri Božične pesmi) za mešani zbor, s samospeli in spremljavo z orgljami. Tako se glasi novejšje delo (šesto) Ignacija Hladnika, organista v Stari Loki. Pesmi niso težke; čisti dohodek pa je namenjen dijaški kuhinji.

(Razstava) govedi in kmetijskega orodja bo v Podgradu na Istrijskem dné 27. t. m. Kdor hoče kaj razstaviti, bodisi živina ali kako kmetijsko orodje, oglasi naj se do 20. t. m. pri predsedništvih kmetijskih zadrug v Materiji in Kastvu ali pa pri deželnem kulturnem svetu v Poreču.

(Kolere) na Kranjskem nikakor ni še konec. V prisilni delavnici zboleli so iz novega 3 prisiljenci; od teh sta dva umrla, eden pa ne. Vseh prisiljencev skupaj je zbolelo 18. Od teh jih je 11 umrlo, 7 pa ozdravilo. — Na Igu umrl je poslednji bolnik za kolero dne 9. novembra. — V Veliki Ligojni zbolele so na novo 3 osebe, 1 pa na Vrhniki. Na novo se je kolera prikazala na Glinicah pri Viču, kjer je 10. t. m. umrl za njo neki delavec. Zatrošena je že po celi deželi; Bog vé, kaj bo splomlad!

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Prestavljeni so č. gg. kaplani: Josip Rostahar iz Šmartina pri Slov. Gradu v Šmarijo pri Jelšah; Mihael Šmid iz Ljubnega v Vičanje in Franjo Pečnik v Ljubno. — Razpisana je župnija pri sv. Jakobu v Lembahu.

(40 goldinarjev) podaril je Lavantinski knez-škof za božičnico katoliškemu društvu gospá.

(„Deseti brat“) v nemški izdaji prav dobro na nemščino preložen v „Südost. Post“ (dr. V.) izšel bo kot knjiga v Lipsiji.

(Grozno hudo delstvo) napravila je Terezija Malus s svojim prešeštnikom Antonom Geršakom v Brežicah na Štajarskem. Umrila sta skupno njenega moža, katerega sta potem na kosce razsekala in v zaboj naložila. S tem zabojem odpeljala sta se v Zagreb. Ondi sta rekla, da vozita jabolka. Ponoči sta vzela zaboj in sta njegovo vsebino spraznila v Savo. Oba sta že pod ključem.

(Nesramnost Lahov) po Trstu je že tolikošnja, da po Trstu prevaževaje se prepevajo protiaustrijske pesmi. Prav ta teden so zaradi tega dva taka tiča zaprli. Prav je, naj jih le!

Razne reči.

— Presvitli cesar Franc Jožef I. je nastopil vladu 2. decembra 1848, toraj bo 2. decembra 1888 ravno 40 let njegove slavne vlade. Na Dunaji se predsedništvo občinskega zbora razgovarja, kako bi se spomin tega dneva slovesno praznoval. Sklenilo je gledé na to, da se je pod vladjo Franca Jožefa I. Dunaj zelo razširil in je cesar sam v ta namen mnogo storil, izdati slavnostno knjigo, v kateri se bode razkazal razvoj Dunaja v zadnjih 40 letih. V prihodnji seji občinskega odbora bode menda župan stavil ta predlog.

— Monsgr. Milinović, nadškof v Baru (Antivari), je bil 9. t. m. v Rimu posvečen. Na željo kneza črnogorskega je bilo slovesno posvečevanje v cerkvi propagande v Rimu. Posvečevanje je izvršil prefekt propagande, kardinal Simeon, prisostovala sta nadškof Chicaro in škof Klein iz Limburga, ki je tedaj v Rimu bil pri sv. očetu. Nadškof Milinović pojde meseca decembra v Dalmacijo in odtod v Bar. Njegova nadškofija je sicer majhna, v Črni gori je le 5—6 tisoč katolikov, a

našel bode mnogo dela; župnije in šole bode treba na novo ustanoviti. Dosihmal je vodil združeni škofiji Škader in Bar po rodu Nemec, g. Pooten, ki je blizo Ahen-a domá.

— Bogastvo človeka nestori srečnega. V Frankobrodu je umrl nedavno pl. Karol Majer baron Rothschild, sicer eden najbogatejših, morda pa tudi najbolj nesrečnih ljudi na svetu. Samotno in osorno je bilo njegovo življenje; bil je nervozen in imel je kostnico; na stare dni je še oglušil; ni imel toliko moči ali pa trdne volje, da bi se bil količkaj telesno natezal. V Frankobrodu se za njegovo smrt ni nihče zmenil, kajti Rothschildovi hiše, vrte in zbirke umetnosti pred vsem svetom zapirajo. — Rojen je bil Karol Majer v Frankobrodu, vzgojevali so ga le domači učitelji, od tod menda njegovo nagnjenje, da se je ljudi ogibal. V 17. letu je obiskal šole v Göttingen-u in Berolinu, a kljub temu je ostal neprijatelj ljudem. Pa tudi v domači hiši ni imel veselih dni; njegovi dve hčeri ste se omožili, ena je zaročena z vojvodom Grammontskim, druga z vojvodom Wagramskim, ter ste potem prestopile k katoliški veri. Močno ga je to peklo, tembolj, ker je njegova soproga pospeševala to močitev. Vodila sta z bratom Viljemom najtežje opravke te velikanske tvrde, a malokdaj sta se videla, še manj pa osebno občevala. Služabniki niso pri njem imeli kaj veselih dni, kajti on sam ves otožen, ni gledal rad okoli sebe zadovoljnih ljudi. Praznoval je strogo židovske svečanosti, in pri takih prilikah so tudi njegovi služabniki imeli mnogo brezposelnih dni. Sicer so pa bili njegovi uradniki slabiji plačani, kakor drugod. Da ni bilo pri takem gospodarenji vse v redu, se lahko razume. Le redkokrat je bil kak uradnik odlikovan. Ko je nekda prav ponižno stopil predenj njegov knjigovodja, ter mu rekel, da je že 25 let v njegovi službi, odgovoril mu je Rothschild: „Glejte no, že 25 let živite moj kruh!“ Frankobrodská hiša Rothschildovcev že dolgo časa ne odločuje pri denarstvenih podvzetjih. Rothschildovci niso več tisti, kateri so bili nekda; varujejo svoje premoženje in premoženje teh, ki so ga jim izročili, velika denarna podvzetja se vrše tudi brez njih, kakor n. pr. laško posojilo. To sicer množenje njihovega premoženja nekoliko ovira, a kljub temu je bogastvo vedno večje, nakopičuje se in gromadi, naj že spé ali budé, delajo ali postopajo; vsako jutro preden se dobro zbudé in oči odpró, so bogatejši za mnogo tisoč. —

Telegrami.

Budapešt, 18. nov. Pomorski odsek ogerske delegacije sprejel je skupni pomorski proračun. Pri debati je namestni admiral Sterneck povdarjal, kako priročne in pripravne da so torpedne ladije, ki so ob priliki obkolenja grškega primorja avstrijskim vojnim ladijam tolikanj koristile.

London, 18. nov. Vlada je dovolila, da se smejo v nedeljo socialisti na velikem shodu sniti. Gosposka in vojaki s strelivom so pripravljeni, če bi kaj bilo. Deputaciji socialistov se je celó dovolilo k Salisburyju podati se; le preveč jih ne sme skupaj biti.

Umrli so:

16. nov. Fran Stalinger, prisiljenec, 20 let, Poljanski nasip št. 50, driska.

Tuji.

16. novembra.

Pri **Matiču**: Fani Piek, zasebnica, z Dunaja. — Karl Piek, zdravnik, z Dunaja. — Viljem Reingruber, trgovec, z Dunaja. — Karl Kapretz, potovalec, iz Lipnice. — baron Srečko Reebach, c. k. major, iz Rudolfovega. — Andrej Bobolinsky, trgovec, iz Dolenjskega.

Pri **Stonu**: Bernard Goetz, trgovec, iz Mohuca. — Jung in Troll, trgovca, z Dunaja. — Ignacij Goldberger, kapelnik, iz Ogorskega. — Štef. Weingartner, potovalec, iz Budapešte. — Jakob Neuman, potovalec, iz Grada. — Karl Traun, zasebnik, z družino, iz Celja. — Blaž Petrič, župnik, iz Velesovega. — Jakob Blaznik, posestnik, iz Domžal. — E. Perutz, trgovec, iz Trsta. — Matija Sadnek, branjevec, iz Senožet.

Pri **Bavarskem dvoru**: And. Gruden, posestnik, iz Škofje Loke. — Ignacij Habe, posestnik, iz Vipave. — Franc Hočevar, usnjár, iz Gornjega grada.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jager in Rebernik, zasebnik, iz Riemanj. — Jožef Pogleb, zasebnik, iz Terboj. — A. Veter, tehnikar, iz Nemčije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	735-60	+ 1.0	brezv.	megla	4.50
17. 2. u. pop.	735-15	+ 12.0	sl. zap.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	735-03	+ 9.2	sl. zap.	oblačno	

Zjutraj megla, čez dan deloma oblačno, zvečer dež. Srednja temperatura 7-7° C, za 4-3° nad normalom.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Matej Močnik.

Dunajska borza.

(Telegrafočno poročilo.)

18. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 70 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 70 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 05 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 20 "
Akcije avstr.-ogerske banke	872 " — "
Kreditne akcije	286 " 90 "
London	125 " 70 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 94 1/2 "
Ces. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 65 "

Naznanilo.

Občni zbor „gospojinega društva krščanske ljubezni“ bo dné 25. novembra ob pol treh popoldne v Lichten-thurnovi sirotišnici na Poljanah št. 30.

K obilni vdeležbi vabi vodstvo.

Nekaj za gospé!

Več tisoč

ogrinjač

za jesen in zimo

iz najfineje Berolinske volne s franžami, popolnoma velike, v vseh barvah, kakor so: sive, rdeče, ru-jave, črne, bele, škotske in turške, razprodalo se bode zarad izpraznitve prostora

po 1 gld. 10 kr.

komad. Razpošilja jih proti povzetju (6)

WAARENHAUS

„ZUR MONARCHIE“

Dunaj, III. Hintere Zollamststrasse št. 9.

NB. Kdor več ogrinjač skupaj naroči, stane ga poština pri posamičnem komadu le nekaj krajcarjev.

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(10) **IVAN BELEC,**

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi jedajsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pól v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valcazorjev trg št. 5.

(3)

Naprodaj je

izvrsten Slivovec,

pridelek iz leta 1885, ki ima 21 stopinj, liter po 50 kr. pri grajščinskem oskrbništvu na Raki na Dolenjskem.

Žrebanje že prihodnji mesec.

KINCSEM SREČKE à 1 gld.

11 srečk 10 gld. samo

Glavni dobitok v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(21)

Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waltznergasse 6.

Ravnokar izišlo!

„Priče Božjega bitja“.

Jako priučna knjižica došla bo povsod dobro, kjer je le še iskrica vere v Gospodarja nebes in zemlje. — Prečastita duhovščina bo vernemu narodu izvestno jako vstregla, ako ga opozori na to v današnji brezverni dobi jako primerno delce. Na prodaj je pri založniku

Dragotinu Hribar-ju,

v Ljubljani na Bregu št. 10, pri Blazniku in v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani;

ter velja samo 25 kr., po pošti 5 kr. več. Kdor jih vzame 12, pošljejo se mu franko. (4)

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti št. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanji podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Škerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh drugih liturgičnih knjig; učiteljem in čitatnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnikom in župnikom za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljen sem pri večjih pošiljках povrniti vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zarad oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanje delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,

(19)

bukovec.

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravnokar nova izdaja

„**Molitve,**

katero naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII. v vseh cerkvah sveta po vsaki tihi sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in velja 100 komadov 2 gld.

Katoliška bukvarna

(9)

v Ljubljani, stolni trg št. 6.

Stroj za obrezovanje knjig

popolnoma dober, 37 cm. dolg, s 6 nožmi posebno pripraven za knjigoveze po deželi, je prav za nizko ceno naprodaj pri

L. Šverljugi, knjigovezu

v Ljubljani, Stolni trg št. 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.